

Lesidee in de klas

Werkvorm onder de loep 'De koningen en de jokers'

Groep ....

Habits of Mind

Leren is een consequentie van denken

Habits of Mind is geen methodiek. Je kunt niet een lessenserie volgen met gewenste resultaten als gevolg. De kunst is om leersituaties te creëren waarin 'het denken' op de proef gesteld wordt. Je bent als leerkracht maar wat belangrijk.

Benodigdheden:

- Een setje speelkaarten
- Verhaal: De koningen en de jokers

Vorbereiding:

Dit lesidee is ontwikkeld door vier studenten aan de Hogeschool van Amsterdam die de minor 'Het Jonge Kind' volgden.

Pak de set speelkaarten. Neem vier leerlingen even apart van de rest van de klas om en deel vier kaarten uit aan vier leerlingen; twee jokers en twee koningen. Bespreek het verhaal 'De koningen en de jokers' met hen.

Bespreek duidelijk met de leerlingen of ze het verhaal snappen en wie koning 1 en wie koning 2 is en dat ze het verhaal zo voor de klas mogen spelen.

Doel van de werkvorm:

- *Voor de leerling:* Het oefenen van de habit 'Samen denken'.
- *Voor de leerkracht:* Leerlingen bewust maken van de habit 'samen denken' door samen met de leerlingen inhoud aan de habit te geven middels het uitspelen van een verhaal.

Activiteit:

1. Bekijk, afhankelijk van het niveau van de groep omtrent Samen denken, een of meer inspiratiefilmpjes over deze habit om het gesprek op gang te brengen. Hoe kijken de leerlingen aan tegen samenwerking en wat

doe je als de samenwerking stroef verloopt?

Laat hen discussiëren over onderwerpen zoals luisteren, empathie, ideeën uitwisselen, beslissingen nemen en omgaan met tegenslagen. Hoe gaan zij hiermee om?

2. Laat de vier leerlingen het verhaal uitspelen voor de rest van de klas.
3. Nadat het verhaal is uitgespeeld stel je de volgende vragen:
  - Hoe denken jullie dat de koningen en de jokers in het verhaal de samenwerking ervaren hebben?
  - Hoe hebben de koningen zich opgesteld in dit verhaal?
  - Hoe hebben de jokers zich opgesteld in dit verhaal?
  - Wat ging er fout in dit verhaal?
  - Hoe zou jij de situatie hebben aangepakt als je een koning was?
  - Hoe zou jij de situatie hebben aangepakt als je een joker was?
  - Op welke momenten wordt er samen gedacht door de personages van het verhaal?
  - Wat zou er gebeuren als er niet samen wordt gedacht of als er meer samen wordt gedacht door de personages?
  - Waaraan zou je kunnen zien dat er samen gedacht wordt?
4. Laat de leerlingen die met antwoorden komen om de samenwerking te verbeteren, dit opnieuw uitspelen in het verhaal. Laat hen van rol wisselen met de leerlingen die het verhaal al hebben uitgespeeld. Stel telkens vragen die de

Habits of Mind Nederland

Lesidee in de klas

Werkvorm onder de loep 'De koningen en de jokers'

Groep ....

gedachten kunnen prikkelen om de samenwerking tussen de koningen en de jokers anders te laten verlopen.

5. Je kunt bij deze stap een keuze maken:
  - Ga door met het stellen van vragen en rouleren van de rollen om tot de meest gewenste samenwerkingssituatie in het verhaal van de koningen en de jokers.
  - Maak groepjes van vier leerlingen en deel steeds twee dezelfde kaarten uit. Bijvoorbeeld twee zevens en twee boeren, of twee achten en twee koninginnen. Geef de groepjes de opdracht om zelf een verhaaltje te bedenken waarin wel of niet samen wordt gedacht. Het kan de leerlingen helpen om een gebeurtenis te nemen die ze eerder zelf hebben meegemaakt of die ze ergens gezien hebben.
6. Vat met elkaar samen welke gedragingen belangrijk zijn en waar je op moet letten om goed samen te kunnen denken.

Tot slot:

- Je kunt de andere inspiratiefilmpjes van de site ook gebruiken voor het bedenken van een soortgelijke situatie waarin leerlingen samen moeten werken.
- Je kan later nog eens refereren naar de koning en de joker. Dit is een makkelijke metafoor om te gebruiken en werkt soms beter voor leerlingen om hun gevoelens te uiten.
- Waar in het curriculum zie jij mogelijkheden voor deze activiteiten?
- Welke habit kun je met deze werkvorm nog meer oefenen?

Bekijk deze en andere lesideeën op www.habitsofmind.nl of deel je ervaring met deze werkvorm via info@habitsofmind.nl, Facebook of Twitter

Habits of Mind Nederland

Verhaal De koningen en de jokers

Vier personages hebben in dit verhaal de taak gekregen om een presentatie voor te bereiden over het menselijk lichaam. Koning één vertelt dat hij veel over het menselijk lichaam weet omdat hij/zij hier vaak boeken over leest. Koning twee vertelt dat ook hij/zij veel over het menselijk lichaam weet want hij/zij heeft hier laatst nog een film over gezien. De jokers vertellen dat zij geen kennis hebben over het menselijk lichaam, maar wel bereid zijn om op een andere manier aan de presentatie te werken.

De twee koningen wijzen dit idee af: hoe kunnen jullie ons nou helpen zonder enige kennis over het menselijk lichaam? De twee koningen beginnen meteen met het inhoudelijke stuk van de presentatie; welke informatie zij hierin willen verwerken overleggen zij alleen met elkaar. De jokers kijken toe hoe de koningen te werk gaan. Zij vragen meerdere malen aan de koningen of zij hen kunnen helpen, maar de koningen wijzen hen af en maken zelfs grappen over het feit dat de jokers geen kennis hebben over het menselijk lichaam.

Maar als het aankomt op het ontwerp van de presentatie en het presenteren lopen de koningen vast. Zij weten niet hoe zij een presentatie moeten maken en hebben allebei erge plankenkoorts. De koningen vragen de jokers om hulp. Joker één vertelt dat hij/zij goed is in presenteren waar veel mensen bij zijn. Joker twee vertelt dat hij/zij goed is in het maken van PowerPoints en posters. Alleen zijn de jokers niet bereid om de koningen te helpen: zij wisten het zelf toch zo goed en lachten ons uit. Ze zoeken het maar lekker zelf uit!

